

Hondenreisgids

Duitsland

Regio Sauerland

Hondenreisgids

Duitsland

Regio Sauerland

Constance Duijvelaar

Schrijver: Constance Duijvelaar
Coverontwerp: Constance Duijvelaar
ISBN: 9789465203195
© 2025 Constance Duijvelaar

Inhoud

1	Algemeen.....	5
1.1	Welke regels gelden er in Duitsland voor honden?.....	5
1.2	Accommodaties.....	6
1.3	Supermarkt.....	6
1.4	Openbaar vervoer met hond	6
1.5	Wandelen met hond in Duitsland	7
1.6	Geocaching.....	7
1.7	Virtueel wandelen.....	8
1.8	Outdooractive App.....	8
1.9	Inpaklijst voor de hond	9
2	Altena.....	10
3	Arnsberg	13
4	Attendorn	17
5	Bad Berleburg	21
6	Balve	25
7	Bestwig	28
8	Brilon	32
9	Eslohe	38

10	Hallenberg	42
11	Iserlohn.....	44
12	Lennestadt.....	48
13	Lüdenscheid.....	54
14	Marsberg	58
15	Medebach.....	63
16	Menden	69
17	Meschede	72
18	Oberkirchen.....	77
19	Olpe	81
20	Olsberg	86
21	Schmallenberg.....	91
22	Soest	98
23	Warstein	104
24	Willingen (Upland).....	109
25	Winterberg	118

1 Algemeen

In Duitsland zijn honden zeer welkom in vele restaurants, hotels en andere openbare plekken. Op slechts 3 á 4 uur rijden vanaf Nederland zit je in het Sauerland, een fijne vakantiebestemming dichtbij huis en ideaal met honden. Het Sauerland is het grootste kwaliteitswandelgebied van Duitsland met dichte bossen, uitgestrekte weiden en heldere meren. In de winter is dit het grootste wintersportgebied ten noorden van de Alpen.

1.1 Welke regels gelden er in Duitsland voor honden?

Onderstaande regels gelden voor iedere hond die de Nederlands/Duitse grens over gaat:

- 🐾 Een Europees Hondenpaspoort met identificatie van de chip is verplicht.
- 🐾 Geldige rabiës-inenting (hondsdolheid) uiterlijk 21 dagen voor vertrek.
- 🐾 Honden jonger dan 3 maanden mogen niet naar Duitsland op vakantie.
- 🐾 In de auto mag de hond niet op de voorstoel, ook niet als hij vast zit. Honden mogen ook niet los op de achterbank, ze moeten vast zitten of in een bench. In de achterbak mag de hond wel los achter een rek of opvangnet.
- 🐾 Voor het reizen met meer dan 5 honden moet de eigenaar een exportaanvraag indienen bij de NVWA.
- 🐾 Er geldt een muilkorfplicht voor de volgende rassen: American Pitbull-terrier, American Staffordshire-terrier, Staffordshire-Bullterrier, Bullterrier, Tosa Inu en Rottweiler.
- 🐾 Een gele strik aan de hondenriem betekent: wees voorzichtig, deze hond heeft afstand nodig. Contact met andere honden is in dat geval ongewenst.

1.2 Accommodaties

Het is belangrijk om een accommodatie te vinden die aansluit bij de wensen van de baas en de hond. Bij een verblijf in een speciaal hondenhotel in Duitsland kun je rekenen op een warm welkom voor zowel baas als hond. Speciale hondenhotels bieden vaak vele extra's aan, zoals een hondenmand en voer- en waterbak. Vaak is er ook de mogelijkheid om hondenvoeding te bewaren in een koelkast of vriezer en mogen honden zelfs soms mee met hun baas naar het restaurant. Naast hotels zijn er natuurlijk ook pensions, vakantieparken, vakantiewoningen en campings/camperplaatsen waar honden welkom zijn.

In deze reisgids zullen alleen de accommodaties genoemd worden waar een hond welkom is. De prijs per dag voor de hond staat erbij indien bekend en is onder voorbehoud van prijsveranderingen. Het is gebruikelijk en wenselijk dat er vooraf gemeld wordt dat er een hond meekomt. Bij de accommodaties zullen bijzonderheden aangegeven worden, zoals het maximaal aantal honden en of honden toegestaan zijn om hun baas te vergezellen in het restaurant. Er is gekozen om alleen grote vakantieparken en geen vakantiewoningen op te nemen in de gids, omdat het aanbod van vakantiewoningen waar een hond welkom is al best groot is.

1.3 Supermarkt

In deze reisgids worden alleen de supermarkten genoemd die een dierenafdeling hebben. Vaak zijn er geen dierenwinkels in de buurt en dan is het handig om te weten waar toch nog diervoeding of hondensnoepjes gekocht kunnen worden.

1.4 Openbaar vervoer met hond

Er geldt een algemene aanlijn- en muilkorfplicht voor honden in het openbaar vervoer, maar elke vervoerder mag zijn eigen regels bepalen, dus check dit bij de vervoerder.

Kleine hondjes die op schoot passen reizen gratis. Voor middelgrote en grote honden kost een ticket de helft van het normale tarief.

In de metro reist de hond op een kinderkaartje mee.

1.5 Wandelen met hond in Duitsland

Bij het wandelen in de prachtige natuur van het Sauerland is het verstandig om de volgende dingen te weten. In Duitsland wordt veel gejaagd en hoeven jagers ook geen officiële melding te maken. Er is geen sprake van een jachtseizoen, dit gebeurt het hele jaar door. Bij druk bezochte wandelgebieden wordt het vaak wel aangegeven, maar blijf in bosrijk gebied

alert op knallen en hou de hond goed bij je. Dit is ook één van de redenen waarom Duitsers hun honden vaak aangeliind laten in de bossen. In bossen wordt wel aangegeven of honden los mogen. Staan er geen borden dan mag dit meestal niet. Sowieso moet de hond goed onder appèl staan. In de 'Schonungszeit' van maart t/m mei moeten honden altijd aangeliind zijn, vanwege het wild dat jonkies heeft. Uiteraard is het verplicht om hondenpoep op te ruimen. Daarnaast is het net als in Nederland ook verstandig om de hond goed te beschermen tegen teken.

1.6 Geocaching

Geocaching is een schattenjacht vol met avontuur voor zowel baas als hond. Het spel draait om het zoeken naar kleine containers, ook wel geocaches genoemd. Binnenin zit meestal een logboek waarin een zelfgekozen lognaam geschreven moet worden. Op de website van geocaching kan daarna digitaal de gevonden schat aangegeven worden. De trouwe viervoeter meenemen op een geocache avontuur verandert een gewone wandeling in een spannende ontdekkingsreis. Om geocaching te kunnen doen is er een GSM of GPS nodig. Een account aanmaken is gratis. In het hele Sauerland zijn diverse schatten verstopt, vaak is het mogelijk meerdere schatten te zoeken tijdens een wandelroute.

Geocaching.com

1.7 Virtueel wandelen

Virtueel wandelen is in opkomst sinds de coronacrisis, waarbij het de bedoeling is dat er een bepaalde afstand virtueel afgelegd gaat worden.

Koppel een fitness app of smartwatch aan de app en begin met wandelen, fietsen of hardlopen. De app laat door middel van kaarten en foto's zien waar iemand zich virtueel bevindt en hoeveel kilometer er al afgelegd is.

Virtueel wandelen is zeer geschikt om zowel baas als hond fit te houden en gemotiveerd te blijven. Zeker als er gekozen gaat worden voor betaalde wandeluitdagingen, waar een mooie medaille aan gekoppeld is, als de afstand behaald is. Een betrouwbare en leuke app is the Conqueror, deze heeft naast bestaande virtuele uitdagingen in diverse landen ook speciale uitdagingen, zoals Harry Potter, Star Wars en The Lord of the Rings. [Theconqueror.events](https://www.theconqueror.events)

1.8 Outdooractive App

De gratis Outdooractive App biedt een praktische interactieve gids met wandel- en fietstochten, bezienswaardigheden en tips voor uitstapjes. De wandelingen die opgenomen zijn in deze gids kunnen teruggevonden worden in de app, waar topografische kaarten te zien zijn met de aangegeven route. Op de kaart staat onder andere ook welke bezienswaardigheden en restaurants er op de route te vinden zijn. In deze gids zijn alleen rondwandelingen opgenomen tot 15 km. Er zijn 4 soorten wandelroutes: de normale wandelroutes, themawandelingen (T), stadswandelingen (S) en winterwandelingen (❄).

1.9 Inpaklijst voor de hond

- 🐾 De hond!
- 🐾 Europees Huisdierenpaspoort
- 🐾 Medicatie hond (reismedicatie)
- 🐾 EHBO kit (incl. tekentang en verband)
- 🐾 Anti Vlooiën/tekenmiddel
- 🐾 Hondenpenning met naam en telefoonnummer (let op! Begin met +31 het telefoonnummer, anders ben je niet bereikbaar)
- 🐾 Foto van je hond (mocht de hond zoekraken)
- 🐾 Genoeg hondenvoer voor de gehele vakantie
- 🐾 Snacks
- 🐾 Drinkbak/Etensbak
- 🐾 Waterfles en drinkbakje voor onderweg
- 🐾 Hondengordel voor auto en/of hondenbench/autorek
- 🐾 Tuigje(s), halsbanden en genoeg lijnen (ook een lange lijn)
- 🐾 Deken en/of mand/hondenbench
- 🐾 Favoriete speeltje(s)/hondenpuzzel(s)
- 🐾 Handdoek/hondenzeem (ook handig onderweg)
- 🐾 Verzorgingsproducten: borstel, shampoo, nagelschaar, verzorgingsmiddelen voor de poten etc.
- 🐾 Poepzakjes
- 🐾 Muilkorf (is soms voor openbaar vervoer en skiliften verplicht)
- 🐾 Reflecterend vest/doekje of een lampje
- 🐾 Hondenschoenen/sokken (bij blessures of ruig terrein)
- 🐾 Regenjas/Winterjas
- 🐾 Verkoelingsproducten: koelmat, koelhalsband of koelvest
- 🐾 Zwemvest
- 🐾 Honden wandelwagen en/of honden rugzak/draagzak
- 🐾 Honden fietskar
- 🐾 Reparatieset voor wandelwagen/fietskar voor de banden en kleine fietspomp voor oppompen banden. Regenhoes voor over wagen. Wheelblade skietje voor lopen met wandelwagen in sneeuw.
- 🐾 Koelbox/Vriesbox voor vervoer gekoelde voeding
- 🐾 Deze hondenreisgids!

2 Altena

In Altena zijn vele oude gebouwen en de geschiedenis als kasteel- en draadwerkstad maken het een ware belevenis voor cultuur en natuurliefhebbers. Burg Altena is ongetwijfeld de blikvanger van de

stad naast de torenhoge beboste heuvels. Een mosachtige bosbodem, laaghangende mist en kleine ruïnes maken het bos mystiek. Altena ligt ongeveer een half uur rijden naar de stad Iserlohn.

2.1 Wandelroutes in Altena en omgeving

Naam wandelroute en startpunt	Lengte en hoogtemeters	Duur en moeilijkheid
Altena		
Geschichts und Naturlehrpfad Altena (T) Startpunt: Fritz-Thomee Str. Altena	↔ 1,6 km ↑ ↓ 80 m	⌚ 35 minuten Moeilijkheid: middel
Richard-Schirrmann pfad (A1) Startpunt: Langer Kamp Altena	↔ 4,4 km ↑ ↓ 139 m	⌚ 1 uur 30 minuten Moeilijkheid: middel
Tiergarten Startpunt: Freiheistrasse Altena	↔ 9,5 km ↑ ↓ 352 m	⌚ 2 uur 50 minuten Moeilijkheid: middel
Hegenscheider Trail Startpunt: Freiheistrasse Altena	↔ 10,3 km ↑ ↓ 455 m	⌚ 3 uur 15 minuten Moeilijkheid: middel
Dickenhagen Startpunt: Freiheistrasse Altena	↔ 11,7 km ↑ ↓ 337 m	⌚ 3 uur 30 minuten Moeilijkheid: middel
Höhenweg bei Altena Startpunt: Bahnhofstrasse Altena	↔ 12 km ↑ ↓ 331 m	⌚ 3 uur 35 minuten Moeilijkheid: middel

2.2 Uitstapjes in Altena met de hond

Burg Altena

Burg Altena is één van de mooiste hooggelegen kastelen van Duitsland. De tijdreis begint midden in het voetgangerszonegebied van Altena. Door een 90 meter lange mijngang naar de burcht, komen bezoekers bij de belevenislift die bezoekers naar de top van de berg brengt. Tijdens de reis is er veel te beleven samen met de trouwe viervoeter. Honden mogen zelfs gratis mee in de avonturenlift. Honden mogen wel op de binnenplaats van het kasteel komen, maar helaas niet in het museum. Uiteraard kan er ook gekozen worden om te wandelen naar het kasteel of terug naar Altena. Rondom het kasteel zijn nog veel meer leuke dingen te beleven, zoals het Weyhe Park, Geocaching Tour, kruidentuin en het Geschichts- und Naturlehrpfad.

Burg-altena.de

2.3 Hondvriendelijke accommodaties in Altena

2.3.1 Hotels

Hotel Gasthaus Altena <i>Linscheider Bach 2 Altena</i>	Hotel-gaestehaus-altena.de
Hotel Alte Linden <i>Hauptstrasse 38 Altena/Im Springen</i>	Hotel-alte-linden.de Tussen € 5,- en € 10,- per dag
Hotel am Markt <i>Kirchstrasse 43 Altena</i>	Hotel-altena.com
Gasthof Spelsberg*** <i>Grossendrescheid 17 Altena/Grossendrescheid</i>	Gasthof-spelsberg.de € 7,50 per dag (er zijn 2 kamers beschikbaar)

2.3.2 Campings

Wohnmobilstellplatz Altena <i>Herrmann-Voss-Str. 6 Altena</i>	Visitaltena.de € gratis
---	--